

Oponentský posudek na habilitační práci PaedDr. Nory Halmové, PhD.

Téma habilitační práce: „*Ontogenéza a rozvoj koordinačných schopností školákov a športovcov*“

Studijní obor: 8.1.3 športová edukológia

Předložený soubor šesti monotematicky publikovaných vědeckých prací je orientován na zkoumání koordinačních schopností jak z pohledu diagnostiky dané úrovně, vlivu sportovní specializace na jejich úroveň, tak i na možnosti jejich rozvoje z hlediska ontogeneze.

Koordinační schopnosti hrají velmi důležitou roli z hlediska motoriky u jedinců všech věkových kategorií. V každém období ontogeneze hrají vždy svoji specifickou roli. Je prokázáno, že koordinační schopnosti lze v každém věku rozvíjet pomocí vhodně zvolených a realizovaných pohybových intervencí. Autorka předložené habilitační práce se dlouhodobě věnuje problematice testování, hledání souvislostí ve vztahu věku a úrovně koordinačních schopností a také ve vztahu k výkonnostnímu sportu. Na základě výsledků svých výzkumných prací poukazuje na nezbytnost rozvoje koordinačních schopností již u dětí předškolního věku.

Je prokázáno, že dnešní způsob života je charakterizován nedostatečným množstvím pohybových stimulů potřebných pro zdravý vývoj jedince. Již v předškolním věku dítěte převládá sedavý způsob života s absencí spontánního pohybu, který je velmi důležitý právě pro rozvoj jak kondičních, tak i koordinačních schopností. Proto veškeré práce, které odhalují tento problém a poukazují na možnosti jeho řešení, považuji za velmi společensky prospěšné a významné. Sem patří i předložený soubor vědeckých prací dr. Halmové.

V první práci se autorka zamýšlí nad otázkou proč je zapotřebí rozvíjet koordinační schopnosti? Podává zde teoretický rozbor koordinačních schopností a zvláštností jejich rozvoje u běžné populace, předkládá metody testování jednotlivých koordinačních schopností a způsob zpracování získaných dat. Uvádí své vlastní zkušenosti s diagnostikou koordinačních schopností u dětí předškolního věku. Ze snahy podat ucelené poznatky o koordinačních schopnostech autorka předkládá výsledky jednotlivých výzkumů a z nich vyplývající závěry a doporučení.

Nejobsáhlejší předloženou vědeckou prací je třetí práce, která je experimentálního charakteru a poukazuje na vliv experimentálního činitele na rozvoj úrovně sledovaných koordinačních schopností u dětí předškolního věku. Jsou zde předloženy výsledky dvou experimentálních skupin a pouze jedné kontrolní skupiny. Materiální podmínky jednotlivých souborů jsou značně rozdílné, soubory jsou nehomogenní. Zajímá mne proto, nakolik ovlivnilo vybavení mateřských škol úroveň sledovaných koordinačních schopností. Za velmi důležité považuji zjištění časové dotace věnované pohybové intervenci k rozvoji dílčích koordinačních schopností. Překvapivé pro mne bylo, že při prezentaci výsledků bylo konstatováno, že program neovlivnil rozvoj kinesteticko-diferenciační a reakční schopnosti. Přitom jim bylo při

intervenci věnováno nejvíce času. Proč tedy nedošlo k jejich rozvoji, co bylo dle autorky hlavní příčinou neúspěchu?

Autorka v souhrnu na s. 51 uvádí poněkud nesrozumitelné tvrzení, kde konstatuje, že přesto, že došlo ve všech parametrech ke zlepšení, usuzuje, že „predpokladaný rozsah koordinační přípravy v týždennom objeme bol nedostatočný“. Prosím o objasnění uvedeného tvrzení.

Autorka se pohybuje ve zkoumání úrovně koordinačních schopností převážně ve věkové kategorii dětí předškolního a školního věku. Může autorka na základě svých výzkumů a výzkumů ostatních odborníků posoudit nakolik se liší děti předškolního a mladšího školního věku v úrovni jednotlivých koordinačních schopností?

Poslední 3 práce jsou již zaměřeny na zkoumání významu rozvoje koordinačních schopností ve vztahu k výkonnostnímu sportu. Ve čtvrté práci, kde autoři rozebírají vliv sportovní specializace na úroveň koordinačních schopností talentovaných žáků, mne velmi zaujalo tvrzení, že nedostatečně rozvinuté koordinační schopnosti vedou i ke svalovým dysbalancím. Vzhledem k tomu, že i my jsme se s kolegyní Klárovou pokoušely nalézt tyto souvislosti, zajímalo by mne, které konkrétní souvislosti jsou v této oblasti prokázány? V jednom ze závěrů autorka poukazuje na potřebu zaměřit se v diagnostice na hledání dalších přesnějších nástrojů na měření koordinačních schopností. Máte již konkrétní představu, které nástroje by to měly být? Také bych se ráda autorky zeptala, jaké objektivnější metody testování rovnováhových schopností by navrhovala a zda již má s nimi své osobní zkušenosti?

Závěrem bych ráda konstatovala, že se autorka v problematice zkoumání úrovně koordinačních schopností orientuje velmi dobře a že její předložené vědecké práce jsou velkým přínosem zejména pro praxi, ale i nemalým dílem pro rozvoj vědy.

Na základě předložené habilitační práce navrhuji udělit PaedDr. Noře Halmové, PhD. vědecko-pedagogický titul „docent“.

V Brně, 6. 3. 2011

Doc. PaedDr. Jitka Kopřivová, CSc.

